Kristigs Wehstnesis.

Populari siniska garigs laikrakists.

Isnahk katra mehnescha pirmâ treschdeenâ un maksâ peesuhtot ar wiseem peelikumeem — 2 krahjumi „Ewangelijuma Dseesmu“, 24 peelikumi behrneem („Labâ Wehsts“) un 6 loksnes „Jaunâ Deriba ar paskaidrojumeem“ — pa gadu 1 rubli.

Redakzijas un ekspedizijas adrese: П. Лауберту, Митава, Конная 5, Курл. губ. (P. Laubert, Mitau, Pferde Str. Nr. 5, Courland, Russia.)

№ 9. Septembri 1908. Isnahk 3. gadu.

Pirmais Eiropas Baptistu kongress.

No 16.—21. augustam schinî gadâ tika Berlinê noturets pirmais Eiropas Baptistu kongress. Pahri par 2000 dalibneekeem, pa leelakai daļai suhtneem, no 14. daschadâm Eiropas walstim seschas deenas no weetas pulzejâs weenâ no Berlines leelakâm sahlem us sawâm sehdem. No Anglijas bij eeradusches dalibneeki ap 600, no Kreewijas ap 100, no Sweedrijas pahri par 60. Latweeschu bij peezi — Inkis, Klawinsch, Fetlers, Kurzits un Lauberts. Berlines 11 Baptistu draudses bij gahdajuschas par 800 brihwdsihwokļeem pa kongresa laiku suhtneem un brihwu kafiju no rihta. Kongresa wadiba bij gahdajusi par preekschsihmigu gahdibu suhtneem astunâs daschadâs komisijâs. Ar wahrdu sakot, usnemschana bij leeliska. Kongresa darischanu waloda bij Wahzu un Angļu. Pawisam kongresâ tika noturetî 33 preekschnesumi, wairakas ahrkahrtigas sehdes, weena swehtdeenas skolas sapulze, kurâ bij eeradusches 800 behrnu un weens garigs konzerts, kurâ peedalijâs 400 dseedataju un ap 5000 weesu.

Mehginasim dot drusku pahrskatu par kongresa darbibu. **Sestdeenâ,** 16. augustâ, pehzpusdeenâ sahka dalibneeki pulzetees leelajâs Konkordijas sahlês. Atdalâs weeseem pasneedsa tehju un uskoschamos kahdâ no Konkordijas sahlem. Kahdâ zitâ sahlê suhtni sanehma sawus kongresa papirus un nosihmes. Pulksten astunos wakarâ wajadseja sahktees apsweizinaschanas swehtkeem. Ee-ejam leelajâ, puschkotâ sahlê un eenemam sawas weetas. Preekschâ, us paaugstinajuma kehsch ap peezdesmit kongresa wadonu un goda weesu. Augschâ pahr paaugstinajumu leeleem burteem Wahzu un Angļu walodâ lasami wahrdi: „Ne zaur spehku, ne zaur waru, bet zaur manu Garu tas notiks, saka tas Kungs Zebaot“ (Zak. 4, 6.) Kahdâ stuhrî augschâ pee galerijas, sahles preekschgalâ karajâs Eiropas karts ar usrakstu „Eiropa preeksch Kristus“. Kartê atsihmets katras Eiropas walsts eedsihwotaju skaits un winas Baptistu skaits. Eiropâ pawisam 408,635,000 eedsihwotaju, no kureem 570,909 Baptisti. Pulkstens paschulaik $^{3}/_{4}$ 8-os. Peepeschi no sahles weenas puses galerijas atskan spehzigi dseedata kora dseesma „Schi ir ta Kunga deena“. Dseedataji kahdas Berlines Baptistu draudses koris. Dseesma apklust, usmaniba atkal saistas pee raibâs sapulzes, te negaidot teekam pahrsteigti no warenas dseesmas skanam, kuras pluhst pahri no otras galerijas. „Leels ir tas Kungs!“ tâ gawilê kahdas otras Berlines Baptistu draudses koris. Eesahkas apsweizinaschanas swehtki. Taisni pulksten astunos J. G. Lehmans, miruschâ Wahzu Baptistu sludinataju seminara profesora brahlis, pazeļ roku us augschu un tura daschus azumirkļus, lihdi milsigâ sahlê apklust troksnis. Un tad teek teikts pirmais wahrds warenajâ kongresâ . . . Sawadas suhtas pahrnem tewi, dsirdot un redsot tik daudsi leelu, eewehrojamu wihru no daschadâm semem! Tur stahw sirmais 72 gadus wezais kongresa prezidents, Dr. Klifords, weens no eewehrojamakeem Anglijas schilaika garidsneekeem, tur ap winu wina 13 palihgi prezidenti, daschadu semu aisstahwji, tur Tscharls Brauns, slawenâ Sperdschena basnizas tagadejais sludinatajs, tur eewehrojamais, waldsinoschais Sehlens, Baptistu darba wadonis Franzijâ, tur pulks zitu akademiski isglihtotu, profesoru, doktoru tituli ispelnijuschos wihru! Tu dsirdi, ka Anglijas finanzministrs ir Baptists, kas ari ir suhtijis kongresam apsweizinaschanas telegramu; ka Anglijas parlamentâ sehsch wairaki Baptisti, weens no wineem pat ir preekschneeks 200 parlamenta lozekļu atdaļai; ka Sweedrijas parlamentâ astuni Baptisti; ka wisâ pasaulê pahri par septineem miljoneem Baptistu — wiswairak Amerikâ; ka Baptisti otrâ leelakâ brihwa tizibasschķira pasaulê! un daschu ko zitu pahrsteidsoschu! Un tu nejutees wairs tahds neeewehrojams, neezigs puteklits zitu tizibasschķiru starpâ; tu juhti, ka tewi par nepateesu — waj nu aiz nesinaschanu, waj ļaunprahtidas — ir saukajuschi par sektantu un pahr plezu us tewi noraudsijuschees; tu juhti, ka tu ar pilnu teesibu drihksti nostahtees sawu wezako brahļu, zitu kristigu tizibasschķiru

widû! Pehz Angłu Baptiſtu Sabeedribas preekſchneeka Tſcharlſa Brauna runas ſapulzetee peezełas un waronigi daudſajâs walodâs atſkan milſigajâ ſahlê no daudſajeem Eiropas walſtu ſuhtneem dſeeſma „Gods Jeſum, wara, ſlawa, ſpehks un kronejat winu!“ Ko tad zilweks juht, to ſpalwa wairs neſpehj aprakſtit. Tehlojâs preekſchâ brihdis, kad tas Kungs ſawejus buhs ſapulzinajis pee Sewis un neapturami, neaprakſtami wilnoſees jaunâ dſeeſma . . . **Swehtdeenâ** 13 weetâs notureja garigas ſapulzes, preekſchpusdeenâ Wahzu walodâ, pehzpusdeenâ Angłu. — **Pirmdeenas** ſehdi eewada Dr. Klifords, dedſigi runadams par „Eiropas Baptiſtu brahlibu“. Schinî preekſchneſumâ ari atklahjâs tee mehrki, kahdi bijuſchi preekſch azim kongreſa rihkotajeem. Dr. Klifords teiza: „Mehs eſam ſcheit, lai apſpreeſtu un weizinatu ſawu darbu preekſch paſaules; lai pahrdomatu darba ſtahwokli wiſâs ſemês, kuras ſawus ſuhtnus ir ſuhtijuſchas, iſſinat, waj tee uſſkati, pehz kureem mehs audſinam jaunibu, iſturamees gimenê un deeniſchkâ dſihwê, nahk tautai par labu; lai pahrrunatu jautajumus par muhſu draudſchu weenibu un darbibu; un lai zits zitu weizinatu un daritu pilnigakus, pilnigi iſpildit muhſu peenahkumus pret Deewu, meklejot wiſu zilweku peſtiſchanu. Muhſu mehrkis ir, par jaunu eekarot pirmo kriſtigo, ta Kunga leezineeku dſihwesſpehku, uguni, pateeſigumu, nopeetnibu, garadſihwi, pilnigu nodoſchanos, waronigo duhſchu, pazeetibu, kas nekad neſuhdſas, ſajuhſmibu, tizibu un mihleſtibu. Mehs gribetu atmodinat mihleſtibu preekſch dwehſełu glahbſchanas, winu wihru miſionesdedſibu, kuri wiſu uſſkatija par neko, lai tikai Kriſtu mantotu ſew un paſaulei un kas ſewi nn ſawus tuwakus gribeja upuret preekſch Kriſtus. Mehs ilgojamees pehz tàs dſihwes, dedſibas, ſazenſchanàs un nebijuſcheem dſinekleem, kas bij wihreem un ſeewam, kuri gahja preekſch Kriſtus uſ dſihwibu un nahwi un zaur ſawu dſihwi un darbeem zehla paſauli no engem ahrâ“. Sche daſchas galwenàs domas no preekſchneſuma: „Kà Baptiſti mehs eſam weens wadoſchos uſſkatos par religiju. No wiſas ſirds mehs peenemam Jaunàs Deribas mahzibu un uſſkatam Peſtitaju par kriſtigas tizibas dibinataju un wiſaugſtako pilnigo noteizeju. Mehs eſam weens muhſu domâs par draudſi un winas pahrwaldiſchanu. Kaut gan mehs ſanahkam kà Baptiſtu Paſaules Sabeedribas ſuhtni, tomehr muhſu pirmais wahrds pehz apſpweizinaſchanàs buhs: „Schehlaſtiba ar ir ar wiſeem, kas pateeſigi mihlè to Kungu Jeſu!“ Mehs eſam Baptiſti, tapehz ka eſam kriſtigee un eſam paklauſigi muhſu Kunga un Meiſtera mahzibai. Mehs eſam kriſtigee un mehs preezajamees, ka ſchis noſaukums muhs ſaweeno ar wiſeem, kas jebkad uſ ſchis ſemes zerejuſchi un tizejuſchi un kas zentuſchees un zenſchas, Deewu un Jeſu Kriſtu, Wina dehlu, atſiht un darit Wina prahtu. Mehs gawilejam par muhſu weenibu garâ ar wiſu ſwehto draudſi ſemes wirſû. Mehs neeſam ſche, lai aiſmirſtu waj neeewehrotu zitu draudſchu uſtizigo un waronigo uſupureſchanos. Mehs preezajamees par katru uſwaru pahr łaunu — par uſwaru pahr mantkahres un paſchmihleſtibas garu, par tautu dſihwes un domu pateeſo awotu tihriſchanu. Mehs preezajamees par ſwehtiteem łaudim, par uſtizigu nodoſchanos tam Kungam Jeſum, par darbu pee nabageem un zeetejeem un ſlawejam Deewu par to. Mehs neſlawejam zilweku — muhſu pamata likumi aiſleedſ to. Mehs netizam, ka mehs ſawos darba weidos, kalpojot zilwezei, jau buhtu aiſſneeguſchi wiſaugſtako atſihſchanu waj Deewa atklahſchanos. „Deews“, tà mehs ſakam ar Robinſonu, „war mums wehl wairak gaiſmas un pateeſibas no Sawa ſwehtà Wahrda dot.“ Auſt jauna deena. Neweena tauta nedſihwo wairs ſew, wina newar wairs ilgak, weenai japapildina otra. Starptautiſkums ir dſimis un nemirs wairs! Zilweks eeſkata, winu neapmeerina buht patriotam; tik pateeſi, ka dſihwo zilweki, wini ir weens. Tikai tas attihſtas pareiſi pats par ſewi, kas peedalas wiſu dſihwei wirs ſemes. Wiſs teezas uſ kopibu. Kultura ir tik pat wajadſiga kà gaiſs. Domu aploks paplaſchinajas. Siniba ir wiſpahriga. Paſaule teek pahrweidota no weenibas gara. Kriſtus ewangelijuma mahzibas paſauli aptweroſchà iſleetoſchana atrod winai peemehrotus aplokus; wina ſaweeno zilweku dſihwi un paaugſtina tàs ſaturu. — Kur Kriſtus tapis ſludinats un peenemts, tur arween winſch bijis tas Kriſtus, kas preekſch mums miris. Un tapehz ka winſch glahbj, Winſch walda. — Preekſch Baptiſtu draudſchu mehrkeem wiſſihmigakais ir, ka mehs atſihſtam un ſtahwam preekſch tam, ka Jeſus Kriſtus draudſei un winas kahrtibai jabuht gluſchi garigai. Muhſu mihleſtiba un muhſu nodoſchanàs muhſu Kungam muhs wada, buht uſtizigeem tai tizibas ſchkirai, kura pehz muhſu domam Wina Garam un Wina gribai wiſtuwaki un mums newar buht ſchaubu, ka ſchajâ draudſê, kura ir Wina gara gehrbs un mahjoklis, jabuht tikai tahdeem, kas zaur Wina garu no jauna peedſimuſchi un ar Winu zaur dſihwu tizibu ir ſaiſtiti. Tas ir, kas muhs atſchkir uo zitàm tizibasſchkiram, newis kriſtibas uhdens. Atteezotees uſ kriſtibu, wiſas tizibasſchkiras war tikt ſauktas par Baptiſteem, tas ir, kriſtiteem, iſnemot tikai Kwehkerus. Mehs, pawiſam neleekam daudſ ſwara uſ kriſtibas uhdeni; zitas tizibasſchkiras ir tàs, kas to dara, kas iſſkaidro, ka kriſtiba ir jaunpeedſimſchana, ka wina peſti, ka wina behrnu jeb wihru padara par Deewa walſts lozekli. Debeſs walſtibas mantineeku. Ahrigais iſdarijums pats par ſewi mums naw nekahda wara, kas peſti. Mehs ſakam, ka tas tà naw; mehs ſakam, ka tahds uſſkats kriſtigas tizibas garam gluſchi ſweſchs un ka tahds uſſkats atbildigs par daudſeem Jeſus Kriſtus religijas wiltojumeem un to neſkaidribu, kas ir pahr Wina mahzibu. Mehs paſtahwam uſ to, ka wihram, waj

behrnam jatiz muhsu Kungam Jesum Kristum, ka kristibai jabuht Wina mahzekla apsiņigai apleezibai, pirms ta top wehrta. Tas un newis muhsu usskats par ahrejo weidu ir, no ka lai muhs pasihst un us ka dus muhsu pamata likumi. Ahrejais isdarijums ir tikai sihme, grehku noschehloschanai un atgreeschanai no grehka un tizibai preeksch muhsu Kunga jabuht sirdi pirms schis sihmes — kristibas. Tas pats sakams par muhsu draudschu kahrtibu. Mehs esam neatkarigi un brihwi no politiskas waldibas pahrraudsibas. Ir leels, sewischks labums preeksch mums, ka mums naw noteiktas tizibas apleezibas, kurâ muhsu teologija preeksch wiseem laikeem buhtu norobeschota. Tahdejadi mums ir brihwiba un teesiba attihstitees. Katra tizibas apleeziba ir arween kahda noteikta laika, kahda noteikta filosofiska wirseena apleeziba; bet Bihbele ir preeksch wiseem laikeem, winâ daudf filosofiju un noluhku. Mehs peenemam winu kâ noteizeju, tatschu turam arween preeksch azim peenahkumu, no schi dahrguma panemt sew tiklab jaunas kâ wezas mantas. Muhsu Baptistu draudschu teologijai arween tahlak jameklê pehz pateesibas; winai naw japaleek pakal wispahrigai prahta darbibai, winai jaatihstas. Kâ Baptisti mehs juhtam peenahkumu, usnemtees misioni neween preeksch dsihwes zitâ pasaulê, bet ari preeksch schis semes dsihwes. Arween mehs esam bijuschi draugi strahdneekam, kas nopuhlejees, semkopim, kas nomozijees — wineem wihreem un seewam, kas dsimuschi, lai strahdatu, kas zaur saweem puhlineem leek wisu pamatu muhsu pilsehtu un winas eedsihwotaju wisai godibai un par schehlumu ari wisai samaitaschanai. Preeksch mums ir dwehsele zilweks. Wiss zits ir tikai ahrejs darinajums. — Mehs eestahjamees preeksch apsinas brihwibas; mehs negribam karu. — Mehs dsenamees pateesibai pakal un behgam no meleem. Luhpu kalpibu mehs neeeredsam. Tauta luhdf maisi, bet winai dod skarpiju. Tauta salkst pehz pateesas, apmeerinoschas religijas, bet winai dod zermonijas un mahntizibu. Mehs esam gatawi, winai dot maisi." Tiktahlu Klifords. Preekschnesums atstahja leelu eespaidu.—Klifordu preekschnesumam sekoja preekschnesumi no Alfr. Hesa, bijuscha Lutera mahzitaja, un Dsch. W. Ihwinga, M. A., par preekschmetu „Kristus muhsu atsihschanas (tizibasmahzibas, tizibasapleezibas) widuspunkts." Tikai sche daschus teizeenus no Ihwinga preekschnesuma: Sihmigi ir preeksch mums Baptisteem, ka mehs tizibas formu jeb weidu neusskatam par draudses pamatu. Mehs esam preti, ka pateesibai teek uslikts dogmatisks juhgs un Deewa Wahrds padarits nederigs zaur zilweku parascham. Mehs atsihstam, ka katram zilwekam wajag sawu pascha usskatu un tos jaisteiz sawa pascha weidâ; ka katrai draudsei sawa tiziba jaisteiz tajâ walodâ un tahdâ isteiksmê, kahdu ta atrod par peemehrotu. Tas puhlinsch ir pawisam aplams, glabht pateesibu zaur peespeestu parakstu sem kahdas tizibasapleezibas. Tahdejadi tikai notrulina dwesehles un pawed tâs us nepateesigumu. Gara, peedsihwojumu bagata pagahtne skaidri peerahdijusi, ka wisas religijas un tizibas apleezibas naw spehjuschas gahdat pastahwigu, religisku tizibu; tikai tur pastahw tiziba, kur ta rakstita ne ar tinti, bet ar ta dsihwâ Deewa Garu, ne grahmatâs, bet sirdis. Kas pasihst basnizas wehsturi, tam jasin, ka tizibâsmahzibu noteikumi un tizibasapleezibas ir sazehluschas wairak kildu ne kâ kildas lihdsinajuschas un ka winas nowezojâs un tapa nederigas, kad tâs nobeidsâs, buht kildu preekschmets. Muhsu widuspunkts ir Kristus, wehsturigais Kristus. Mehs winu neredsam, tatschu Winsch ir wisur — Sawâ draudsê: Wina ewangelijums, Wina gars, Wina Wahrds. Winsch ir bes grehka, brihnischks luhgschanâ, deewischks, glahbejs, salihdsinatajs, kehninsch. Un tapehz ka Winsch kehninsch, mehs nepeenemam nekahdu semischku noteizeju apsinas leetâs; tapehz ka Winsch ir preesteris, mehs nepeelaujam nekahdu semischku widutaju preesteribu. Nekahdâ pahwestigâ warâ, nekahdâ walsts likumdoschanâ, nekahdâ waldibas weidâ, nekahdos stingros tizibas nosazijumos naw meklejams muhsu draudses noslehpums. Draudse pastahw no atpestiteem un atdsimuscheem tizigeem — Kristus winu widû. — Draudses nokahrtojumi ir tikai diwi: kristiba — kristot tizigos pagremdê uhdenî, kâ Winsch pawehlejis — kâ Kristus apleezinajums un par saweenoschanâs sihmi ar Winu nahwê, aprakschanâ un augschamzelschanâ un ta Kunga Meelasts, kurâ Kristus mahzekli pehz Wina Wahrda bauda maisi un wihnu par atminu Wina nahwei un kâ draudsibas sihmi ar Winu Wina uswaras pilnâ dsihwê. Tâ ir Kristus Baptistu ehkas stuhra akmens. Muhsu mahziba par Deewu un zilweku, par grehku un pestischanu, par Bihbeli un draudsi un nokahrtojumeem draudsê — wisam Kristus widuspunkts un wiss atbalstas us Winu. — Schis pamata mahzibas mums ir prasijuschas smagus upurus — wajaschanas. Lai atgahdajamees tikai Enserdu Noli, kam tika atnemta wina manta, Dschonu Dschehmsu, kas mira 1661 us schafota un Dschonu Benjenu, kas diwpadsmit gadus pawadija zeetumâ, sarakstidams tur slaweno „Kristiga zilweka swetschneezibas zelsch". Kad eesahkâs paganu misiones laiks, tad Kristus bij Baptisteem wiss, kas winus speeda dotees us paganu semem. „Kad esmu miris," luhdsâs mirdams muhsu slawenais paganu misionars Dr. Kerijs, „nesakat neko par Dr. Keriju; runajat par Dr. Kerija Pestitaju." Un waj gan kahda zita spredikî buhtu wairak pilni no Kristus ne kâ muhsu Sperdschena? Man ir, it kâ es winu redsetu wehl kâ to redseju winâ swehtdeenasrihtâ, kad winsch sludinaja sawâ tabernaklî, tauschu pilnai sapulzei un sawâ spredikî eeslaweja Kristu, sazidams: „Ja tu kâ kalejs us sawas laktas tikai weenu skanu wari isdabut, tad lai ta ir: „Kristus, Kristus, Kristus." Tuhkstoschu tauschu dsihwê, pasaulei nepasihstamis, ir Kristus patee=

kais widuspunkts — Kristus eet pa wagu, blakus semkopim, Kristus runà ar kurpneeku pee wina galdina, Kristus atweeglo darbu kehki, Kristus stahw pee baltàs gultas slimnizâ ... Un tagad schinî modernâ laikâ, preesteru buhschanas, prahta tizibas un pasauligàs dsihwes sajauzoscho eespaidu widû, mums Baptisteem ir nepahrspehjami isdewigs laiks, paturet Kristu kà widuspunktu. Winsch ir uswaretajs. Wina uswaras paschulaik eesahkas." — Dr. Klifords un Ihwings bij no Londonas, Hess no Hamburgas. Par „Baptistu darbu Eiropâ" lasija, atteezotees us audsinaschanu K. E. Benanders no Stokholmas, atteezotees us awischneezibu redaktors A. Hehss no Kaseles un atteezotees us sozialo darbu Forbss no Glasgowas. Ar to nobeidsàs preekschpusdeenas sehde.

Pehzpusdeenâ bij preekschnesumi par „Eiropas Baptistu attihstischanos un stahwokli" no Dsch. H. Schehkspira, M. A., no Londonas, atteezotees us Angliju, no G. Gihselbuscha, no Berlinas, atteezotees us Wahziju un no N. wan Behk, atteezotees us Holandi. Sche pahris teikumu no Schehkspira preekschnesuma: „Baptisms Anglijâ iszehlàs septinpadsmitâ gadu simtena sahkumâ, tà tad simts gadus pehz Lutera. Tagad mums 430,000 draudses lozekku, 3,000 draudschu, 58,000 swehtdeenasskolotaji, 590,000 swehtdeenasskolu. Dr. Aleksandrs Maklarens, weens no eewehrojamakeem Anglijas swehto rakstu isskaidrotajeem un sludinatajeem, pasaulê pasihstamais sludinatajs un rakstneeks F. B. Meyers, un muhsu Dr. Klifords ir Baptisti." — Wakara sehdê bij preekschnesumi par „Baptisteem kà apsinas brihwibas preekschzihnitajeem." Atteezotees us pagahtni profesors Dr. Alb. H. Numens no Behlera Baptistu uniwersitates Amerikâ tureja garu, eewehrojamu preekschnesumu; par tagadni runaja sirmais, originelais Franzusis Sehlens no Parises. Naw eespehjams sche schos koti eewehrojamos preekschnesumus ari ihsumâ atstahstit. Pehz Dr. Numena preekschlasijuma wesela rinda zeenigu, mahzitu, dsikdomigu wihru no pagahtnes nostahjàs klausitaju gara azu preekschâ, eedwehsdami saweem tagadnes domu beedreem sawu garu un duhschu. Bespartejisks wehsturneeks newar zitadi, kà tikai ar zeenibu raudsitees us tizibas waroneem Baltasaru Hubmaieru, Dschonu Smitu, Leonardu Bescheru, Rodscheru Wiljamsu, Dschonu Klarku, Isaaku Baku. Wisi schee zihnijàs par apsinas brihwibu un draudsi, kurâ buhtu tikai tizigi zilweki. Tà nobeidsàs pirmà galwenà kongresa deena. - Ar scho aprakstu buhsam zik nezik kahwuschi eeskatitees kongresa gaitâ. Pahrejàs deenas aplukosim ihsi.

Otrdeenâ bij preekschlasijumi par „Baptistu pamata mahzibu eespaidu us kristiga rakstura isaudsinaschanu" no sera Dschordscha Waita, parlamenta lozekla Anglijâ un no T. Truwes, Gotenburgâ; par „strahdneeku jautajumu un kristigu idealu" no F. W. Hermana, Berlines Baptistu sludinataja; par „Baptismu un pasaules meeru" no Lihbeka, Lodsê, un P. Olsena, Ahlsbergâ; par „Baptistu attihstischanos un stahwokli Eiropâ" no K. A. Modèna, Stokolmâ, atteezotees us Dahneem, Sweedreem, Norwegeem, no W. Pawlowa, Odesâ, atteezotees us Kreeweem, no Winzenta, Parisê, atteezotees us Frantscheem, no L. Bologa, atteezotees us Austreescheem, no Dr. D. G. Witingila, Româ, atteezotees us Italeescheem. Wakarâ bij jau peeminetais leelais garigais konzerts. — **Treschdeenâ** bij preekschlasijumi par „Eiropas Baptistu peedalischanos pee misiones darba pehdejâ gadu simtenî" no Dsch. W. Makalpaina, Akringtonâ, K. Maschera, Steglizâ; par „Paganu misiones nosihmi preeksch Baptistu draudschu attihstischanâs Eiropâ" no J. Bistrema, Stokolmâ; par „Baptisteem kà audsinatajeem — winu audsinaschanas pamata nosazijumeem" no Dsch. K. Ruschbruka, M. A., Londonâ, „winu eekahrtojumeem preeksch jaunibas" no M. Kusa, Leipzigâ; par „Baptismu un moderno pasaules usskatu" no Dr. Ruhtona H. Marschala, M. A., Londonâ. Par scho preekschmetu bij jarunâ ari Dr. L. fon Gertelam, Marburgâ, bet tas bij ispalizis. Wina weetâ runaja Gihselbuschs. Taî deenâ tika notureta sewischka sapulze, slehgta, no konferenzi wadoscheem Baptisteem. — **Zeturtdeenâ** bij preekschlasijumi par „seeweeschu darbu Deewa walstî" no Frihdas Fezer, Wandsbekâ, atteezotees us gimeni, no Matildas Bluhm, Zirikê, atteezotees us draudsi, no Angus, Londonâ, atteezotees us paganu misiones darbu; par „Baptisteem un nahkotni" no Tomasa Fihlipa, Londonâ, par „walsti, basnizu un draudsi" no Dr. Dschona Kliforda, Londonâ, un Kl. Pehtera, Hamburgâ. Schajâ deenâ tika notureta slehgta sapulze, kur peedalijàs tikai suhtni. Slehgtajâ sapulzê tika peenemtas wairakas resoluzijas. Eewehrojamakâs bij, kur Eiropa tika apsihmeta kà sewischks gariga darba lauks un aisrahdits us sewischkas leelas kases dibinaschanu. No schis kases buhtu pabalstams garigais darbs, pabalstami jauni, sewischki apdahwinati studenti tahlaku stuhdiju noluhkâ. Kahda resoluzija aisstahweja kopigas leelas Baptistu uniwersitates plahnu Eiropâ, kahda otra bij nodomata Eiropas Baptistu draudsem. Pehdejâ resoluzijâ bij aisrahdits, lai draudses atsihtu nopeetno laiku un luhgtu Deewu, lai Winsch dotu leelas garigas pamodinaschanas. Tad resoluzijas par apsinas brihwibu un meeru. Schai deenâ bij minetà swehtdeenas skolas sapulze. Pusweenpadsmitos wakarâ bij beigas. Bij swinigs brihdis, kad Dr. Klifords, asaram azis, nolika wisu pateizibu un godu pee Jesus kahjam. — Preeksch nahkoschà kongresa Sweedreem eeluhgums jau bij kabatâ.

Galwenais kongresa isnahkums gan buhs tas, ka Eiropas Baptisti wairak ne kà lihdî schim jutisees weens, ka masee pulzini apsinasees, „leelos brahlus" stahwam ais muguras, ka wajadsibas brihdî weeni otreem steigsees kà pasihstameem drihsak palihgâ.

Beigâs newaru apspeest sewî neisteiktu brihnischanos par weenu leetu. Progresiwi, eewehrojami, pa lee-

lakai dakai akademiski isglihtoti wihri, kas nahkuschi kopâ no daschadam Eiropas tautam un aisstahw 570,409 sawus tizibas beedrus, tura 33 preekschnekumus un neweenâ no teem naw schaubu par Bihbeli kâ Deewa Wahrdu un Jesu kâ Deewa dehlu un muhsu salihdsinataju zaur Sawâm asinim. Daudswairak — ar leelu sajuhsmu wini un wiss 2000 wihru leelais kongress noleez pasemigi galwu ta Krustâ Sistâ un wina Wahrda preekschâ — ar sajuhsmu tee pulzejas us Wina komandas sauzeenu — tee nebihstas gruhtibu, kas zelâ, us mehrki ejot, ja Winsch tos wada — pateesi, tee laudis sawu namu zehluschi us klints, pateesi teem peeder nahkotne!

Paradisê.

Wiss isbaudits, ko dewa pasaule,
Tak karstâs ilgâs twihkst wehl dwehsele,
Kaut nakts jau peenahkusi pehdejâ,
Jau rihtu janokahpj buhs nahwes walstibâ.

Kas? Waj tad palizis kahds kauss wehl netukschots,
Waj ir kahds pilnigi scheit tizis aplaimots,
Un kuru dsihwê nekad negrausa
Arweenu taisnâ soge — apsina?

Ja, esmu laimigs bijis reis — tad behrnibâ,
Kad mahmina wehl mani glahstija;
Kâ toreis swaigsnes schonakt gaischi mirds,
Bet sen jau aptraipita schkihstâ behrna sirds.

Un tatschu negribot tas notikâs,
Kâ launumam prahts weenmehr padewâs;
Kad wiss bij padarits, tik tad es atjehdsos,
Ka dsiki eestidsis nu grehka purwajos.

Us brihdi kluse jel — ai, apsina!
Kas tewi mani wajat skubina?
Waj nesini, kâ neesmu es weens:
Ap katru aptinees ir grehka pawedeens.

Jau, laudis wisi, wisi weenadi,
Waj wini slepkawas, waj preesteri;
Tur redsama naw leela starpiba,
Kad pazel pliwuri no paschmihlibas altara . . .

Es winos esmu ilgi raudsijees,
Teem tizejis, bet ruhkti peewihlees;
Tee tahdi nebija, par kahdeem islikâs;
Un tahdeem mana roka atreebâs.

Bet engeli jau scheitan nemahjo,
Kaut aismirst newaru es buhtni brihnischko,
Tas zilweks nebija — gan wina isskatâ —
Us kalna apsehdees tur laudis mahzija.

Bet ari Winu laudis nezeeta,
Kâ eenaidneeku projam raidija,
Un ja es Winam buhtu rokas peelizis,
Man pateiktos ikkatris preesteris.

Un warbuht tahds to kausu glabaja,
Kas dwehseles ilggadigâs slahpes remdeja;
To teku warbuht ari sinaja — — —
Us Paradisi saudeto kas aiswedа . . .

Kad atstahschu scho zeetumu, kaut spehtu satiktees
Ar Winu — Wina azis luhkotees,
Is kurâm dsila lihdsjuhtiba staroja
Preeksch teem, kam wairs ko saudet nebija!

* * *

Trihs krusti pazelas
Pahr druhsmu ustraukto,
Bet wisu azis noraugas
Us widejo . . .
„Bes spehka palizis
Nu leelais waronis;
Kam nekahp semê Tu,
Kas zitus pestijis?"
Tâ saimo preesteri
Un weens no laundareem;
Bet otris noraugâs us To
Ar schehleem skateeneem . . .

* * *

Waj schis naw Tas no winas walstibas,
Kam peeder Paradises atslehgas?
Klau: „Tehtit peedodi — tee nesina,
Ko tee pee Manis tagad pastrahdâ."

Ais skaudibas tee duhres pazehla,
Ais skaudibas to nehma peekala,
Un tik ais skaudibas . . . Tee sinaja,
Ka Winam peeder Juhdu walstiba.

Un ari ta — ais swaigsnem mirdsoschâm,
Pehz kuras mehs tik loti kahrojam,
Turp nokluht — — „Kungs jel peemini
Ar mani — kad Tu Paradisê aiseesi!"

Un lehni pagreeschas pret winu galwa kronetâ,
Tak brihnischanâs Wina skateenâ . . .
Ko? Laundaris Ta gaitu sapratis,
Kad saprast Winu leedsâs katris mahzeklis?

Zaur wisu Wina kaunu, apsmeeklu,
Tas zauri redz Ta buhtnes godibu,
Ta karalapgehrbu, kaut nawa Tam nekahds,
Ta walstibu, kaut Tas us nahwi noteesats.

Winsch garâ laundari pee kruhts sew glausch
Un Winam nedsirdeto wehsti pausch,
Kâ tuhdal tas ar Winu to buhs sasneedsis,
Ko tas bes Wina — — welti meklejis . . .

Tad krahschnâs Paradises wahrti atweras,
No meega Paradises putni atmostas,
Schalz leegi wehsmina un schahwe asaras,
Kas seedu aztinâs bij krahjuschâs . . .

Nu laiks ir gawilet un deet,
Pa Paradisi zilweks atkal eet,
Dseed dseesmas upes, koki plaukschkina —
No nelaimes un posta atpestito sweizina.
Gan meesas wehl pee krusta karajas,
Tak winu neatsauks no sferas laimigàs
Us waidu eeleju, ko winsch ir atstahjis,
No Raditaja sataisitâ Paradisê eegahjis.

Stihga.

Wina pehdâs — „Ko gan Jesus daritu?
(Turpinajums.)

Schim sprediķim bij leelaks eespaids ne kà Makswels domaja. Naw wis par daudſ, ja ſaka, ka garigais eespaids pirmâ draudſê bij aiſſneedſis ſawu augſtako pakahpi. Zenschanàs, darit kà Jesus buhtu darijis, kas bij eesahkuſês draudſê ar winu brihwprahtigo pulzinu, bij kà raugs, kas ar laiku ſaraudſê wiſu mihklu. Ja Makswels patlaban, ſawas jaunàs dſihwes ſahkumâ, buhtu ſpehjis pahrredſet, zik ļoti wina ļaudis wehlejàs, nemt kruſtu uſ ſewi un zeest, winsch buhtu ļoti pahrſteigts. Schoriht uſ ļaudim runajot, pirms winsch beidſa ar mihļu aiſrahdijumu, ka gandrihſ diwtuhkſtoschus gadus Kriſtus mahzekli mahzas paſiht ſawu Meiſteri, daudſ wihru un ſeewu baſnizâ ſazija kà Raele reiſ ar neiſſakamu kahri ſawai mahtei: „Gribu darit kautko, kas man makſatu upuri"; „man ſlahpſt pehz ta, kautko zeest"! Teeſcham Mazinam ir taiſniba, kad winsch teiz: „Neweens uſſauzeens galu galâ naw tik ſpehzigs kà aizinajums „Nahz un zeet!"

Deewwahrdi bij pabeigti, wiſpahrigà ſapulze iſklihduſe, atkal kà jau diwâs eepreekſchejàs ſwehtdeenàs Indrikis Makſwels ſtahweja maſàs beedribas widû, baſnizas ſahntelpâ. Winsch bij luhdſis palikt wiſeem, kas bij ſolijuſchees darit kà Jesus daritu, un ari teem, kas tagad wehletos ſolitees. Pehzſapulze tagad bij tapuſe nepeezeeſchama. Eeejot ſahntelpâ un luhkojotees ſanahkuſcho Kriſtus mahzeklu ſejàs wina ſirds trihzeja. Maſakais diwi ſimti ļauſchu bija eenahkuſchi. Nekad wehl Swehtais Gars tà nebij atklahjees. Winsch pamanija, ka truhka Dſcheſpers Tſchehſs. Ziti wiſi bij. Winsch uſaizinaja Miltonu Wraitu luhgt Deewu. Wareja it kà juſt Deewa klahtnibu. Kas gan wareja attureetees tahdai ſpehka kriſtibai? Kà gan wini warejuſchi dſihwot beſ ta wiſus ſchos gadus?

Wini apſpreedàs ſawſtarpigi un luhdſa daudſ Deewu. Uſ ſcho ſapulzi Indrikis Makſwels atteezinaja daſchus nopeetnus atgadijumus, kas pehzak tapa daļa no Rehmondas pirmàs draudſes wehſtures. Kad wini beidſot gahja uſ mahjam, tad wini wiſi bij peepilditi ar Swehtà Gara ſpehka preeku.

Donalds Marſchs, Linkolna koledſchas preekſchneeks, gahja reiſâ ar Makſweli uſ mahjam. „Eſmu kautko apnehmees ſawâ ſirdî, Makſwel," Marſchs ſazija lehnam. „Eſmu atradis ſawu kruſtu un tas naw weegls, bet man nekad nebuhs meera, ja to nenemſchu uſ ſewi un neneſiſchu."

Makſwels kluſeja un Marſchs turpinaja: „Juhſu ſchi rihta ſprediķis man pilnigi iſſkaidroja, ko jau ilgi jutu, ka tas man jadara. Ko gan Jesus daritu mana weetâ? Neſkaitamas reiſas eſmu tà jautajis no ta laika, kad apſolijos. Eſmu mehginajis ſewi apmeerinat, ka Winsch jau weenkahrſchi daritu to, ko es daru, atteezotees uſ maneem peenahkumeem koledſchâ, mahzitu ſawàm klaſem tikumibu un prahtneezibu; tomehr neeſmu ſpehjis apſpeeſt ſewî juhtas, ka Winsch daritu kautko wairak. Tas kautko wairak ir, ko es newehletos darit. Ja to dariſchu, tad nekahdi neiſbehgſchu pateeſchàm zeeſchanam. Bihſtos neiſſakami no ta. Juhs warbuht uſmineſat, kas tas ir?"

„Ja, domaju gan," Makſwels atteiza. „Tas ari mans kruſts. Gribetu darit labprahtzitu ko, bet tikai ne to."

Donalds Marſchs bij pahrſteigts, bet ari atweeglots zaur Makſwela wahrdeem. Tad winsch runaja ſkumigi, bet ar leelu pahrleezibu.

„Makſwel, mehs abi peederam ļauſchu ſchkirai, kas arween ir iſwairijuſês pilſonu peenahkumeem. Mehs dſihwojam maſâ, noſchkirtâ paſaulê, daridami to, kas mums patihk un ruhpigi iſſargadamees nepatihkameem peenahkumeem, kas ſaiſtas ar pilſona dſihwi. Atſihſtos ar kaunu, ka eſmu ar nodomu iſwairijees atbildibai, ko man paſcham pilſehtai ir jadod. Eſmu dſirdejis, ka muhſu pilſehtas eeredni ir ſamaitajuſês, neapſiniga ļauſchu ſchķira, kas pa leelakai daļai ļaujas waditees no ļaudim, kas ſew eeguhſt peļnu no reibinoſcheem dſehreeneem un kuri ir beſgala paſchmihligi, ja teem dariſchanas ar pilſehtas waldiſchanas atgadijumeem. Tatſchu wiſus ſchos gadus es it kà gandrihſ wiſi mani beedri koledſchâ eſmu bijis ar meeru atdot pilſehtas pahrwaldibu ziteem wihreem un eſmu dſihwojis ſawa paſcha maſajâ paſaulê, nelikdamees ne ſinis par ļauſchu deeniſchko dſihwi. „Ko daritu Jesus?" Eſmu pat nodomajis, iſwairitees godigai atbildei. Tà darit ilgaki newaru. Mans nepahrprotamais peenahkums ir, paſcham peedalitees nahkoſchâ wehleſchanâ — ruhpetees par wehleſchanu ſagatawoſchanu, iſleetot ſawu eeſpaidu — waj nu tas leels waj maſs — lai iſredſetu un eewehletu kreetnus wihrus, meſtees eekſchâ ſchajâ galigâ ſchauſmigâ peewilſchanas, peekukuļoſchanas, politiſkas weikaloſchanas un dſerſchanas weizinaſchanas mudſchekli, kas tagad ir Rehmondâ. Drihſak es noſtahtos leelgabala ſtobra preekſchâ ne kà to daritu. Baidos ļoti, tapehz ka eenihſtu pat peeſkahrtees wiſai ſchai leetai. Dotu neſin ko, ja ſpehtu ſazit: „Netizu, ka Jesus buhtu darijis kautko tamlihdſigu." Bet arween wairak un wairak man uſmahzas domas, ka Jesus buhtu gan to darijis. Luhk, tas ir, kur nahk zeeſchana man. Ne puſi no wiſa ta nezeeſtu, ja paſaudetu ſawu weetu waj mahju. Man reebjas nodarbotees ar pilſehtas pahrwaldiſchanas nodomeem. Tuhkſtoſchreiſ mihlaki dſihwotu meerigi ſawu ſkolotaja dſihwi tahlak, paſneegdams preekſchlaſijumus ſtudenteem par tikumibu un prahtneezibu. Bet juhtos tik nepahrprotami aizinats, ka

nedrihkstu iswairitees: „Donald Marsch, nahz Man pakal! Dari sawu peenahkumu kà Rehmondas pilsonis tur, kur tawa pilsoniba tew kautko maksà! Palihdsi ismehst scho leelo pahrwaldes stalli, pat ja ar tawas smalzinatàs un islutinatàs sajuhtas zaur to tiktu drusku apraipitas." Makswel, tas ir mans krusts. Man janem tas us sewi, waj jaaisleedſ mans Kungs."

„Juhs esat runajuschi ari manâ weetâ," atteiza Makswels ar skumigu smaidu. „Kapehz gan lai es paslehptos aiſ sawàm smalzinatàm, islutinatàm sajuhtam, weenkahrschi tapehz ka esmu garidsneeks un kà glehwulis leegtos aisskahrt pilsona peenahkumu ari deenischkà dsihwê un ne tikai zik nezik sprediki? Neesmu nodarbojees ar pilsehtas politisko dsihwi. It nekad neesmu pats peedalijees, lai iswehletu kreetnus pilsehtas eerednus. Simteem mahzitaju dara tà pat kà es. Kà lauschu schkira mehs paschi nepeedalamees pilsehtas satwersmes dsihwê; peenahkumus un teesibas mehs sludinam no kanzeles. Ko daritu Jesus? Esmu nonahzis tagad tikpat tahlu kà juhs — man ir jaatbild schis jautajeens kahdejadi. Mans peenahkums ir nepahrprotams. Man jazeesch. Wiss mans darbs draudsê, wisi mani paschusupureschanàs puhlini ir neeks, salihdsinot tos ar atklahto, rupjo, tik loti nepatihkamo zihnu, kas trauzès manu kà mahzita wihra prahtu un kluso, meerigo nodarboschanos. Bet schi zihna ir nepeezeeschama, ja grib tihrit pilsehtas dsihwi. Daudſ labaki noeetu un nodsihwotu sawu atleekoscho dsihweslaiku Tschetrstuhri un pelnitu sawu deenischko usturu tur scho noschehlojamo lauschu widû un man buhtu wairak preeka ne kà domat par doschanos zihnâ schis degwihnâ apslihkuschàs pilsehtas pahrlabojumu dehl. Bet it kà juhs es neesmu spehjis atswabinatees no sawas atbildibas. Atbilde us jautajumu „Ko daritu Jesus?" schinî gadijumâ man nedod nekahda meera, kamehr neesmu sazijis: „Jesus gribetu, lai es daritu, kas kristigam pilsonim jadara". Marsch, tà ir kà juhs sazijat — mehs mahzitaji, augstskolu skolotaji, mahkslineeki, rakstneeki, mahziti wihri pa leelakai dalai esam nelabojami politiski glehwuli. Mehs esam iswairijuschees pilsona swehteem peenahkumeem, gan nesinaschanas, gan paschmihlibas dehl. Katrâ sinâ Jesus muhsu deenàs wis tà nedaritu. Neatleek mums nekas zits, kà nemt scho krustu us sewi un sekot Winam."

Abi wihri gahja brihtinu klusedami. Beidsot preekschneeks Marschs sazija: „Mums naw wajadsigs darbotees weeneem schajâ leetâ. Kopâ ar wiseem teem, kas solijuschi solijumu, bes schaubam isnahk kreetns pulzinsch un spehks, kas pat ne masais pehz skaita. Nokahrtosim tikai Rehmondas kristigos spehkus preeksch zihnas pret degwihnu un samaitaschanu. Droschi ween mums jastahjas pee wehleschanam ar spehku, kas spehj darit wairak ne kà isteikt sawu pretoschanos. Teesa ir, ka dsertuwu peekriteji ir glehwi un ahtri eebaidami, kaut gan tee nezeeni likumu un ir samaitati. Sarihkosim kara spehku, kas kautko nosihmès, tapehz ka tam taisnibas pamati. Jesus rihkotos loti apdomigi schajàs leetàs. Winsch netaupitu lihdseklus. Winsch usstahditu leelus plahnus. Darisim tà pat. Ja nesam scho krustu, nu tad lai nesam to droschsirdigi, kà wihri!"

Ilgi wini sarunajàs par scho leetu un nahkoschâ deenâ bij atkal kopâ Makswela darbistabâ, lai sawus plahnus attihstitu. Pilsehtas wehleschanas sapulzei bij janoteek peekdeenâ. Weenteesigam pilsonim swechas un nedsirdetas baumas par daschu ko bij dsirdamas wisàs Rehmondas politiskàs aprindàs.

It nekad Rehmondas pilsoni neaismirsis winu wehleschanas sapulzi. Ta nelihdsinajàs neweenai politiskai sapulzei, kas jebkad bij tikusi Rehmondâ notureta. Schoreis bij jaiswehl pilsehtas galwa, pilsehtas padome, polizejmeisters, pilsehtas rakstwedis un pilsehtas mantsinis.

(Turmak wehl.)

Paskaidrojums un usaizinajums.

Lasot schigada Latweeschu Baptistu draudschu gada sapulzes protokola beigàs br. Kurzischa runu par paganu misioni, daschâ labâ pamodijees domas, it kà L. B. Paganu Misiones Komitejai nemas nebuhtu sirds preeksch misiones Sibirijâ un ewangelisazijas darba dsimtenê. Leetas labâ mums jaisskaidro, ka mehs jau no sahkta gala esam usskatijuschi par sawu sewischko peenahkumu strahdat Kreewijâ ar paschu tautas strahdneekeem, bet apstahklu dehl tas naw bijis lihdſ schim eespehjams. Tiklihdſ bij eewehleta Paganu M. Komiteja, mehs likam muhsu laikrakstos nodrukat kahdu ussaukumu, kurâ teikts, ka Komiteja pabalstis sewischki Latweeschu strahdneekus un schimbrihscham ne-eesahks darbu us paschu lauka. Eemesls, kapehz mehs neussahkam pirmâ gadâ darbu paschu laukâ — teiksim Sibirijâ, waj kur zitur — bij weenkahrschi tas, ka mums lauks bij pirms jausmeklê, janokahrto darbs, jadabû strahdneeks un janodroschina winam alga. Pagahjuschâ gada sapulzê bij pagahjis gads pehz Komitejas eewehleschanas. Tà kà naudas bij eenahzis P. M. kasê deesgan paprahwi, tad strahdneeka algas jautajeens wairs nekaweja raudsitees pehz strahdneeka, kas eetu us Sibiriju pee tureenes paganeem. Tà kà br. Kurzits gada sapulzê tà silti eestahjàs preeksch Sibirijas un tà kà winsch jau reis bij bijis Sibirijâ un pasihst tureenes apstahklus un tà kà winsch paschulaik nodarbojas ar domam, ussahkt ewangelisaziju Widsemê, tad mehs tuhlin greesamees pee br. Kurzischa pascha un usaizinajam winu, eet us Sibiriju pee tureenes paganeem par misionari, galwodami, ka algu winam gahdasim. Br. Kurzits iswairijàs. Tad mehs raudsijamees pehz kahda zita, kas eetu us Sibiriju, bet neesam wehl neweenu lihdſ schim atraduschi. Zaur scho tad nu atklahti usaizinam muhsu strahdneekus, pahrbauditees ta Kunga preekschâ, waj wini neteek saukti no ta Kunga us Sibiriju misiones darbâ, un tuhlin stahtees ar mums sakarâ, ja wini gribetu strahdat Sibirijâ.

Atteezotees us ewangelisazijas darbu dsimtenê, mehs saprotam, ka no Paganu un Juhdu Misiones kases nedrihkst ismaksat sumas ewangelisazijai lihds tam laikam, kamehr kasê eemaksà *tikai* preeksch Paganu un Juhdu misiones. Ja gada sapulze nolemtu no P. M. kases maksat dsimtenes ewangelisteem, tad mehs scho lehmumu tuhlin pasinotu kases pabalstitajeem un ar to naudu, kas eenahktu pehz pasinojuma, rihkotos pehz gada sapulzes nolehmuma. Mehs labi sinam, ka daudsi muhsu draugi labpraht pabalsta paganu misioni, bet ewangelisaziju ne. — Tà kà ewangelisazija ir loti swariga, tad mehs domajam, ka deretu atjaunot bijuscho „ewangelistu kasi", ko sawâ laikâ ar sekmem wadija br. Freijs, un no tàs pabalstit ewangelistus, kas *strahdà apgabalos, kur ewangelijums mas teek pasludinats.* Schi kase ari waretu nemt sawâ pahrsinâ tà saukto „Widsemes Misioni". Tà „Widsemes Misione" pahrwehrstos no kahdas draudses usnehmuma par wispahrigu Sabeedribas usnehmumu un tiktu wairak pasihstama un pabalstita. Neween Widsemê, bet ari zitur muhsu walstî, sewischki Latweeschu kolonijâs starp Kreeweem, ir speedoschi wajadsiga ewangelisazija. Atjaunotà „ewangelistu kase" waretu buht tikai par swehtibu wispusigam ewangelisazijas darbam.

L. B. Paganu un Juhdu M. Komiteja.

Kahda dsejneeka albumâ.

Pee seeda seedu,
Pee krahsas krahsu —
Pehz glesnas glesna
No tawas spalwas lai raisas
Un sahpju dsihwê maigakee sapni
Kà roschu seedi lai kaisas.

Daudsi pasaulê sahpju,
Tee sapnos tik rimst,
Ja tikai schee sapni
No Debesim dsimst.

Jaunstrauts.

Wehstule no Sibirijas.

Dsihwoju Sibirijâ, Tobolskas guberna, werstis tschetras no Omskas, dselszela malâ, septinas werstes no Korniiowas stanzijas. Sche apkahrtnê, kà ari Omskâ war rehkinat wairak par tuhkstoti Latweeschu. Laizigâ dsihwê eet wiseem labi, seme gaudrihs neko nemaksà, tikai 2—3 kap. par desetinu, sahkam maksat tikai pehz 8-nu gadu laika, kad eenahzam. Seme ir krona. Garigâ dsihwê un isglihtibâ eet wisas leetas loti us leju. Sozialisms un ateisms loti isplatas. Pee mums tas isplatijees wairak zaur kahdu muhsu krona skolâ eenahkuschu skolotaju. Tà tad garigâ sinâ loti janoskumst. Strahdneeku, kas strahdatu garigâ laukâ, naw nekahdu. No pascheem, kas puhletos ko darit, neteek ka nemas zits wehrtê nemts, jo praweets jau sawâ tehwijâ neteek zeenits. Tizigee paleek wehsi un atkriht. Ja tà us preekschu ees, tad sche no apmehram 30 tizigeem drihs nebuhs ne wehsts. Esmu rakstijis us Rigu, lai mums palihdsetu, issuhtot kahdu sludinataju, par kura usturu ari mehs paschi gribam gahdat, bet nekahdu panahkumu. Luhdsu, atmineet Sibiriju Sabeedribas Komitejâ, jo mehs ari tatschu nesam Sabeedribas nastas. Ja eespehjams, apmeklejat muhs paschi. Ar sweizinaschanu Juhsu masakais brahlis Klaws Pisiks.

Wehstulneeks.

„Kristiga Wehstnescha" abonentus mihli luhdsam, muhs atwainot, ka tikai tagad issuhtijam awisi. Brauzeena dehl us kongresu Berlinê un pahrzelschanâs dehl us Jelgawu mums ar wislabako gribu nebij eespehjams, awisi ahtraki isdot. — Tà kà **„Labo Wehsti Behrneem"** nekahdâ sinâ nedrihkstam nowilzinat, tad schim numuram eet lihds „Labà Wehsts", nahkoscham „Jaunà Deriba". Tiklihds eesahkfees nokahrtota dsihwe Jelgawâ, tuhlin „Wehstnesis" isnahks parastâ laikâ.

Sanehmam L. B. Paganu un Juhdu Misionei no Billes Klawâ Skodâ 1 rubli; no Krischa Adama Skodâ 2 rblus; no Gramsdas Bapt. dr. jauneeschu isrihkojuma 701 kap., no Schenijas Wiedner 1 rubli; no Bahtas swehtdeenasskolas rokdarbu beedribas 22 rbli; no Jehk. Galkina Jelgawâ 1 rbli; no Penawa Skodâ 1 rbli, no J. un L. Ostela Skodâ 5 rblus, no A. Muhrneek Gulbenê 1 rbli, no K. Pawilkopfa turpat 1 rbli.

Redaktors-isdewejs P. Lauberts.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahna eelâ Nr. 8.